MARIA JOSEP CASTILLO

la guerra Civil a Mataró

Diverses publicacions periòdiques, com les d'àmbit local i comarcal ("Cap de Creus", "Mataró Report", "Cap Gros"...) s'han fet ressò darrerament de la sortida al mercat editorial d'aquest llibre. I la nostra, fonts, no podia deixar de ferho tenint en compte els lligams de l'autora amb l'entitat i de les diverses col·laboracions seves aparegudes a les pàgines de la revista.

En el número 18 de fonts ja havíem ressenyat altres obres de la Margarida Colomer: *Cooperativisme i moviment obrer. L'exemple de la Cooperativa del Vidre a Mataró (1920-1944)* i *Guerra Civil i Revolució a Argentona (1936-1939). La problemàtica a la reraguarda*, i també hi recollíem la seva participació en l'elaboració del *Diccionari biogràfic del moviment obrer als Països Catalans*. Cal recordar també la seva obra dedicada al rabassaire argentoní Josep Calvet publicada el 1996.

- **Colomer, Margarida**
- ***La guerra civil a Mataró, 1936-1939***
- **Publicacions de l'Abadia de Montserrat.- Barcelona, 2006**
- **356 pàgines**

El llibre que presentem és, ara per ara, la darrera publicació de la Margarida, historiadora especialitzada, com veiem pels títols, en estudis que aprofundeixen en l'àmbit de la nostra història més recent. Al tema de la guerra civil ja havia dedicat l'obra centrada en Argentona. Però per Mataró calia encara fer un estudi del conflicte amb la profunditat que es mereix. Només s'havia tractat fins ara en algun aspecte concret o a través de visions molt subjectives (TURRÓ, A.: *El paper moneda de guerra del Maresme (1936-1939).* Premi Iluro, 1976 o ALBERT, E.: *Quatre boigs de Mataró. Combat per Catalunya 1930-1937).* Accèssit Premi Iluro, 1977); o s'havien analitzat els anys anteriors (MANTÉ, M.: *La problemática de*

la segunda república a través del estudio de una situación concreta: Mataró en los años trenta. Premi Iluro, 1975). No podem oblidar els capítols dedicats al tema dins de la monografia d'història local de Joaquim Llovet titulada *Mataró, dels orígens de la vila a la ciutat contemporània*, ni la crònica dels dies de guerra on Manuel Salicrú segueix el dia a dia del conflicte (*Crònica del temps de Guerra a Mataró (1936-1939).-* Museu Arxiu de Santa Maria.- Mataró, 1989.)

Només cal mirar les dates dels estudis abans esmentats per veure com, entrats en el segle XXI i transcorreguts 70 anys de l'esclat del conflicte, a Mataró calia fer un estudi en profunditat de com es va veure afectada la ciutat per la guerra civil. Ara ja el tenim. En el pròleg, l'historiador Pelai Pagès posa de manifest, entre altres coses, com el tema de la guerra i les seves conseqüències estan presents en la nostra societat, com nombroses publicacions tracten contínuament uns esdeveniments encara presents en la col·lectivitat del nostre país, i com el llibre de la Margarida Colomer contribueix a recuperar la memòria històrica, vital per al nostre present i per al nostre futur.

L'autora afronta el repte de l'elaboració de la monografia, tal com diu a la introducció, sense ànim de remoure desagradables records, però si amb voluntat d'exposar els fets i que a partir d'aquí el lector reflexioni sobre una guerra que, com totes, fou un error. Tenint present el context català i espanyol en els anys de conflicte i utilitzant fonts documentals, bibliogràfiques i orals, la Margarida ens ofereix un profund i exhaustiu estudi dels que va passar a Mataró des del juliol de 1936 fins al gener del 1939. Prèviament dedica uns apartats a analitzar les causes de la guerra i els anys immediatament anteriors, els de la segona república. Al llarg de sis capítols s'explica com afectà a Mataró l'aixecament militar; la revolució a la reraguarda, la violència que es generà (persecució religiosa, destrucció de patrimoni artístic...) i les transformacions que suposà; els bombardeigs; l'emissió de paper moneda; les dificultats en els proveïments a la ciutat; l'arribada de refugiats; la presència de brigadistes internacionals...; fins a la fi de la guerra amb l'entrada a Mataró de l'exèrcit franquista.

Un capítol dedicat als alcaldes de la ciutat als llarg dels tres anys de guerra i les conclusions de l'estudi precedeixen a l'esment detallat de les fonts consultades i a un annex on apareixen unes taules comentades i uns gràfics que resumeixen el nombre de morts registrades a Mataró durant la guerra, així com els noms dels morts pels bombardeigs, dels soldats i brigadistes morts a l'hospital de Mataró i dels mataronins mots o desapareguts al front.

Entrats en el segle XXI i transcorreguts 70 anys de l'esclat del conflicte, a Mataró calia fer un estudi en profunditat de com es va veure afectada la ciutat per la guerra civil. Ara ja el tenim

En definitiva, rebem amb satisfacció el fruit d'un estudi profund i exhaustiu d'una temàtica punyent i que la Margarida Colomer ha sabut tractar amb la rigorositat d'historiadora que la caracteritza.

Arenas Argentona
llibreria papereria premsa revistes fotografia joguineria i regals
Carrer Gran, 18
Tel.: 93 797 06 16
08310 **Argentona**

Pa Tonet
GRANJA PASTISSERIA FORNERIA GELATERIA
Pa català
Entrepans
Coques
Carrer Gran, 10 • Tel. 93 756 11 77 • ARGENTONA